

ikke lovreguleret. Spørgsmålet ses heller ikke nærmere behandlet i den retsvidenskabelige litteratur. Besvarelsen af spørgsmålet vil bl.a. afhænge af, hvilke opgaver den pågældende myndighed varetager på det pågældende lovområde.

Det må antages, at forvaltningsmyndigheder, der netop har til opgave at føre tilsyn med, at borgerne overholder lovgivningen, efter omstændighederne har pligt til at indgive politianmeldelse i anledning af konstaterede lovovertrædelser.

Uden for sådanne tilfælde kan der formentlig opstilles den hovedregel, at forvaltningsmyndigheder er berettiget – men ikke forpligtet – til at indgive politianmeldelse i anledning af formodet strafbart forhold begået af private.

Spørgsmål 4:

I hvor mange af de 17 sager, hvor Udlændingestyrelsen i 2002 meddelte afslag på familiesammenføring under henvisning til, at ægteskabet var indgået mod eget ønske, er der rejst tiltale?

Svar:

Efter udlændingelovens § 9, stk. 8, kan der ikke – medmindre ganske særlige grunde afgørende taler derfor – gives tilladelse til ægtefællesammenføring, såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende (L 152 af 28. februar 2002, side 56):

»Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den konkrete sag indeholder oplysninger af en sådan karakter, at det må lægges til grund, at ægteskabet er indgået mod parternes ønske, for at meddele afslag på ægtefællesammenføring. Det afgørende er, om det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske.«

Som det fremgår, er det altså tilstrækkeligt for at meddele afslag på ægtefællesammenføring, at det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter parternes ønske. Der stilles således ikke krav om, at udlændingemyndighederne skal

bevise, at der er tale om et ægteskab, som er indgået mod eget ønske under tvang eller pres.

I forhold til muligheden for at straffe en person, der tvinger en anden person til at indgå ægteskab, er de relevante bestemmelser straffelovens §§ 260 og 266, som har følgende ordlyd:

»§ 260. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes for ulovlig tvang den, som

- 1) ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget,
- 2) ved trussel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørigt beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for så vidt fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.«

»§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.«

Justitsministeriet har oplyst, at i tilfælde, hvor tvangen kan henføres til konkrete handlinger – f.eks. trussel om vold eller trussel på livet – kan det forhold, at nogen tvinges til at indgå ægteskab, efter omstændighederne falde ind under de nævnte straffebestemmelser.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af statistisk materiale vedrørende antallet af anmeldelser og sigtelser for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Der ses endvidere ikke at eksistere retspraksis på området.

Det er et almindeligt princip i dansk strafferet, at tvivlen skal komme den tiltalte til gode ("uskyldig, indtil det modsatte er bevist"). Det betyder ikke alene, at anklagemyndigheden har bevisbyrden, men også, at anklagemyndigheden skal løfte bevisbyrden på en sådan måde, at der ikke kan rejses rimelig tvivl om den tiltaltes skyld.

I tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en person har tvunget en anden person til at indgå ægteskab, kan den pågældende altså ikke straffes herfor.